

Behandeling met Cyclofosfamide-filgrastim priming (1158)

Interne geneeskunde

Inleiding

U gaat starten met de voorbehandeling (priming) voor stamceloogst bij diverse hematologische aandoeningen. Dit is een onderdeel van de stamcelafereze.

Deze therapie bestaat uit de toediening van de volgende medicijnen:

- Cyclofosfamide Chemotherapie
- Mesna Medicatie om uw blaaswand te beschermen

Om bijwerkingen te voorkomen krijgt u ook nog een aantal andere medicijnen voorgeschreven. Lees deze informatie zorgvuldig en stel eventuele vragen aan de behandelend arts, aan uw stamcelcoördinator of aan de verpleegkundige op de afdeling.

Opzet van de kuur

Deze behandeling bestaat uit 1 kuur met éénmalige toediening van chemotherapie.

Behandeldag (dag 1) is op een maandag. De vrijdag daarna (dag 5) start u met het injecteren van de filgrastim en mogelijke start dag van de stamcelferese is een week later, ook op de maandag.

Medicijn	Dagen	Wijze van toediening
Cyclofosfamide	1	Via het infuus
Mesna	1	Via het infuus
Filgrastim	Vanaf dag 5 (u hoort van de arts of stamcelcoördinator wanneer u kunt stoppen met het injecteren).	Injectie onder de huid (subcutaan) 2 dd met tussenpozen van 12 uur (bijv. 8 – 20 uur)

CHEMOTHERAPIE

Alle cellen in het lichaam delen zich om zich te kunnen vernieuwen. Kankercellen delen zich sneller dan andere lichaamscellen en kennen een ongeremde groei en uitbreiding, die zich niet houdt aan de natuurlijke grenzen van organen. Chemotherapie werkt doordat het een remmend effect heeft op de celdeling. Daardoor zijn kankercellen gevoeliger voor de remmende werking van chemotherapie dan normale cellen. Door de remming van celdeling komt er een verstoring in groei van tumoren. Hierdoor gaan de cellen in de tumor kapot en worden vernietigd. Doordat chemotherapie ook effect heeft op niet kwaadaardige cellen, ontstaan bijwerkingen van chemotherapie. (zie verder)

Hoe wordt het toegediend?

De cyclofosfamide kuur wordt toegediend via een infuus in de arm. Dit gebeurt op de dagbehandeling Enschede route E21. In totaal duurt deze behandeling ongeveer 9 uur. Als de kuur klaar is mag u naar huis. Omdat u niet weet hoe u zich voelt, raden we u aan dat iemand u brengt en haalt. Deze persoon mag ook tijdens de kuur bij u aanwezig zijn. Als u niemand heeft om u te brengen en op te halen, is vervoer per taxi mogelijk.

De filgrastim injecties dient u zichzelf toe, vanaf dag 5 in de thuissituatie.

Bijwerkingen cyclofosfamide

Cyclofosfamide kan soms blaasontsteking of bloed bij de urine geven. Advies is om goed te drinken om klachten te voorkomen.

Door de toediening van hoge dosis cyclofosfamide kunt u uw haar gedeeltelijk of geheel verliezen.

Ondersteunende medicatie

Van de chemotherapie kunt u misselijk worden. Indien u veel overgeeft, heeft u kans dat u uitdroogt. Dit merkt u doordat u minder plast. Om dit te voorkomen krijgt u medicijnen om de misselijkheid tegen te gaan. Hiervoor krijgt u een recept van uw arts.

Haal dit recept voor uw kuur bij uw apotheek, zodat u deze medicijnen in huis heeft.

Uw arts heeft u de medicijnen aprepitant, granisetron, dexamethason en metoclopramide voorgeschreven. In deze folder kunt u meer lezen over deze medicijnen en de mogelijke bijwerkingen.

Aprepitant

Aprepitant is een medicijn dat helpt om de late misselijkheid na de chemokuur te verminderen.

- de dag van de kuur (dag 1) neemt u één capsule aprepitant van 125 milligram in, één uur voor start van de chemokuur;
- gedurende dag 2 en 3 neemt u 's morgens één capsule aprepitant van 80 milligram in (ongeveer op hetzelfde tijdstip als de dag van kuur).

Bijwerkingen

- hoofdpijn. Heeft u veel last van hoofdpijn, dan kunt u in overleg met uw arts of verpleegkundig specialist paracetamol gebruiken;
- obstipatie (geen of harde ontlasting krijgen). Uw arts kan u preventief (uit voorzorg) een laxerend middel (movicolon) voorschrijven. Houdt de obstipatie langer aan dan twee dagen, neem dan contact op met uw arts of verpleegkundig specialist;
- hik;
- vermoeidheid.

Granisetron

Granisetron is een medicijn tegen misselijkheid en braken, die veroorzaakt worden door chemotherapie. Het werkt vooral tegen de acute misselijkheid; dat wil zeggen tijdens en vlak na de chemotherapie.

- granisetron werkt gemiddeld twaalf uur. De ochtend van de kuur neemt u één uur voor de kuur één tablet granisetron 2 milligram in.

Bijwerkingen

Ook granisetron heeft bijwerkingen. U kunt mogelijk last krijgen van:

- obstipatie (geen of harde ontlasting krijgen). Uw arts kan u preventief een laxerend middel (movicolon) voorschrijven. Houdt de obstipatie langer aan dan twee dagen, neem dan contact op met uw arts of verpleegkundig specialist;
- hoofdpijn. Heeft u veel last van hoofdpijn, dan kunt u in overleg met uw arts of verpleegkundig specialist paracetamol gebruiken.

Dexamethason

Dexamethason is een medicijn dat werkt tegen zowel de acute als tegen de late misselijkheid. Omdat dexamethason een oppeppend effect heeft, is het verstandig om dit middel in de ochtend in te nemen.

- de ochtend van de kuur (dag 1) neemt u één uur voor de kuur 12 milligram dexamethason in;
- dag 2, 3 en 4 neemt u 's morgens één keer 8 milligram dexamethason. Hierna stopt het medicijn;

Bijwerkingen

Ook dexamethason heeft bijwerkingen. U kunt last krijgen van:

- verhoogde bloedsuikerspiegels. Bent u bekend met diabetes mellitus en controleert u zelf uw glucosegehalte, dan is het raadzaam om dit vaker te doen aangezien dexamethason bloedsuikers kunnen verhogen. Mocht u bekend zijn bij een diabetesverpleegkundige, neem dan contact met degene op voor een eventueel bijspuitschema;
- maagklachten. Krijgt u last van maagklachten, dan kunt u de dexamethason het beste innemen na het ontbijt;
- opgejaagd gevoel, onrust;
- slaapproblemen. Dit kan met name gebeuren als u dexamethason later op de dag inneemt;
- wazig zien.

Metoclopramide

Metoclopramide is een medicijn dat veel gebruikt wordt tegen misselijkheid en braken. Indien de overige anti-emetica onvoldoende werken, dan kunt u metoclopramide innemen.

- u kunt metoclopramide het beste een half uur voor de maaltijd innemen;
- wanneer u na het innemen van de granisetron (op dag 1) nog misselijk bent, neemt u 1 tablet metoclopramide in;
- is uw misselijkheid zo hevig dat medicijn innemen niet mogelijk is, vraag uw arts of verpleegkundig specialist dan om zetabletten metoclopramide;
- u mag per dag maximaal drie tabletten metoclopramide van 10 milligram gebruiken (of drie zetabletten metoclopramide van 10 milligram);
- probeer de metoclopramide af te bouwen indien de misselijkheid minder wordt of weg is;
- blijft u ondanks drie maal per dag metoclopramide toch misselijk, neem dan contact op met uw arts of verpleegkundig specialist.

Bijwerkingen

Ook metoclopramide heeft bijwerkingen. U kunt mogelijk last krijgen van:

- vermoeidheid of slaperigheid. U mag dus niet autorijden!
- darmkrampen, diarree of juist obstipatie;
- onwillekeurige en onrustige spiertrekkingen, bijvoorbeeld trekkingen van de mond. Stop onmiddellijk met de metoclopramide en neem contact op met uw arts of verpleegkundig specialist;
- let op: patiënten met de ziekte van Parkinson mogen geen metoclopramide gebruiken. Bent u ondanks deze medicatie nog erg misselijk, dan krijgt u bij een volgende kuur extra medicatie tegen de misselijkheid.

Schematische weergave:

Medicijn	Dosering	Gebruik
Aprepitant	125 mg	Dag 1: 1 x daags 125 mg, 1 uur voor start chemotherapie Dag 2: 1 x daags 80 mg Dag 3: 1 x daags 80 mg
Granisetron	2 mg	Dag 1: 1 x daags 2 mg, 1 uur voor start chemotherapie
Dexamethason	4 mg	Dag 1: 1 x daags 12 mg Dag 2: 1 x daags 8 mg Dag 3: 1 x daags 8 mg Dag 4: 1 x daags 8 mg
Metoclopramide	10 mg tablet 10 mg zetpil	Zo nodig tot 3 x daags 10 mg tablet of 10 mg zetpil

BESCHERMENDE MAATREGELEN

Wanneer u met chemotherapie wordt behandeld, dan zullen de chemische stoffen uit de medicijnen via excreta uit uw lichaam verdwijnen. Excreta is een medische term voor alles wat het lichaam uitscheidt: urine, ontlasting, wondvocht, bloed, traanvocht, transpiratie, sperma, braaksel en speeksel. Houdt u er rekening mee dat u vanaf de start met de chemotherapie besmette excreta hebt. De excreta is nog besmet tot **3** dagen na de chemotherapie.

Gebruik toilet

Spoel het toilet na gebruik 2 maal door met gesloten deksel. Was uw handen na toiletgebruik.

Wasgoed

Normaal bevuilde was kan gecombineerd worden met andere was. Sterk bevuilde was wast u liever apart.

Lichamelijk contact en seksualiteit

Voor zover men weet heeft intiem contact, het geven van een knuffel of een zoen geen schadelijke effecten. Dit hoeft u dan ook niet te mijden.

Wat mag ik eten/drinken?

Grapefruit(sap) en pompelmoes kunnen de werking van cyclofosfamide verminderen. Verder mag u in principe alles eten en drinken. Wij raden u wel aan, vanwege de kans op verminderde weerstand geen rauw vlees of rauwe vis (barbecue!) of softijs te eten. Daarnaast adviseren wij u om tot 24 uur na de toediening van het infuus, thuis voldoende te drinken. Voor meer informatie kijkt u op <https://www.voedingenkankerinfo.nl/>

Vragen kunt u stellen aan uw behandelend arts, uw verpleegkundig specialist of aan de verpleegkundige op de afdeling. Indien uw vraag niet kan wachten, belt u:

Telefoonnummers:

Tijdens kantoortijden (maandag t/m vrijdag van 8:30-16:00 uur)

Stamcelcoördinatoren: 06-29669839

Secretariaat interne geneeskunde: **053-4872440**

Buiten kantoortijden, alleen spoedeisende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende werkdag:

Centraal telefoonnummer MST: **053-4872000**

Vragen naar de dienstdoende internist